

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Päätös tutkimatta jättämisestä 3.12.2021

Päätöksen diaarinumero: PRH/2947/1040/2019

Asia

Tekijänoikeuden yhteishallinnointiorganisaatioiden valvonta-asia.

1. Osapuolet

Kopiosto ry (Y-tunnus 0414755-2), Helsinki

Toimenpidepyynnön tekijä: Universal Press OÜ, Viro

2. Ratkaisu

Patentti- ja rekisterihallitus jättää asian tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetun lain (1494/2016) 57 §:n 1 momentin 1 ja 4 kohdan nojalla tutkimatta.

3. Asian vireilletulo ja selvitystoimenpiteet

Asian vireilletulo

Patentti- ja rekisterihallituksen (jäljempänä PRH) tehtävänä on tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetun lain (1494/2016, jäljempänä yhteishallinnointilaki) 54 §:n mukaisesti valvoa, että Suomeen sijoittautuneet yhteishallinnointiorganisaatiot ja niiden jäsenyhteisöt noudattavat yhteishallinnointilain säännöksiä oikeuksien yhteishallinnoinnissa.

PRH on vastaanottanut 4.7.2019 yhteishallinnointilain 56 §:n mukaisen Universal Press OÜ:n (jäljempänä UP) toimenpidepyynnön koskien Kopiosto ry:n (jäljempänä Kopiosto) toimintatapoja tekijänoikeuslain (404/1961) mukaisissa lainauskorvausasioissa. Toimenpidepyyntöä on täydennetty useilla selvityksillä elokuun 2019 ja tammikuun 2020 aikana, ja PRH on käynyt lisäksi useita suullisia keskusteluja UP:n kanssa.

Selvitystoimenpiteet

PRH on lähettänyt Kopiostolle 24.1.2020 selvityspyynnön, johon Kopiosto on vastannut 7.2.2020 päivätyllä vastauksella. PRH on pyytänyt 15.4.2020 lisäksi Kopiostolta täsmennystä Kopioston menettelyistä, johon Kopiosto on vastannut 17.4.2020.

UP:lle on lähetetty huhti-toukokuun 2020 aikana useita selvityspyyntöjä. Näiden johdosta PRH on koonnut vielä lopullisen selvityspyynnön 5.5.2020. UP ei ole toimittanut vastaustaan määräajassa PRH:lle.

PRH on laatinut asiasta 30.6.2020 päätösluonnoksen ja varannut UP:lle tilaisuuden lausua asiasta 30.9.2020 mennessä. UP ei ole toimittanut vastausta määräajassa PRH:lle.

PRH on laatinut asiasta 8.2.2021 päätösluonnoksen sekä selvityspyynnön ja varannut opetus- ja kulttuuriministeriölle (jäljempänä OKM) tilaisuuden lausua niistä 8.3.2021 mennessä. OKM on toimittanut PRH:lle vastauksen (päivätty 1.3.2021) 5.3.2021, mutta teknisten ongelmien takia vastaus ei saapunut PRH:lle ja se on toimitettu PRH:lle uudestaan 9.3.2021. PRH on käynyt asiasta selvitysprosessin aikana yhteishallinnointilain edellyttämiä keskusteluita OKM:n kanssa.

PRH on laatinut asiasta 20.8.2021 päätösluonnoksen ja varannut Kopiostolle mahdollisuuden lausua siitä 30.9.2021 mennessä. Kopiosto ei ole toimittanut vastausta määräajassa PRH:lle. Kopiosto on sähköpostitse 30.11.2021 tarkentanut PRH:lle velkomuskanteiden tilanteen.

Asian käsittely muissa viranomaisissa

UP on ollut yhteydessä OKM:ään Sanasto ry:n ja Kopioston lainauskorvauksia koskevien menettelyjen osalta ja OKM on pyytänyt asiassa Sanasto ry:ltä ja Kopiostolta selvitystä. UP:n on lisäksi kohdistanut ministeriöön valitusasian, jota on käsitelty Helsingin hallinto-oikeudessa. Helsingin hallinto-oikeus on antanut asiasta päätöksen 28.8.2020 20/1556/3, diaarinumero 06677/19/7199.

UP on nostanut asiassa lainauskorvauksia koskevia velkomuskanteita Helsingin käräjäoikeudessa. Helsingin hovioikeus on antanut velkomuskanteita koskevat päätökset 22.9.2021 (ei lainvoimainen) Nro 1233 ja Nro 1236, diaarinumerot S 21/1033 ja S 21/1035. Päätöksille on haettu valituslupaa korkeimmasta oikeudesta.

4. Asiaselostus

4.1. Osapuolet

Kopiosto ry

Esittävien taiteilijoiden, tekijöiden ja kustantajien tekijänoikeusjärjestö Kopiosto on tehnyt ilmoituksen tekijänoikeuksien yhteishallinnoinnista 19.1.2017. Vuonna 1978 perustettuun Kopiostoon kuuluu 45 eri luovan alan jäsenjärjestöä.

Kopiosto edustaa erillisillä valtakirjoilla yli 50 000 kotimaista oikeudenomistajaa sekä ulkomaisten sisärjestöjen kanssa tehdyillä vastavuoroisuussopimuksilla ulkomaisia oikeudenhaltijoita.

Kopiosto edistää ja valvoo tekijänoikeuslainsäädännön tarkoittamien oikeuksien haltijoiden yhteistä etua oikeuksien käyttöä koskevissa asioissa. Kopiosto edustaa graafiselta alalta tekijöitä, valokuvaajia ja kustantajia sekä av-alan tekijöitä ja esittäviä taiteilijoita.

Kopioston tehtäviin kuuluu mm. myöntää käyttölupia valokopiointiin, teosten digitaaliseen kopiointiin ja välittämiseen oppilaitoksissa ja tieteellisessä tutkimuksessa, opetustallennukseen sekä radio- ja televisio-ohjelmien edelleen lähettämiseen kaapeliverkossa ja yhteisantennijärjestelmissä.

Kopiosto toimii useilla teosten käyttöalueilla OKM:n hyväksymänä sopimuslisenssijärjestönä. Sopimuslisenssijärjestöistä säädetään tekijänoikeuslaissa.

OKM on 21.12.2016 hyväksynyt Kopioston toimimaan tekijänoikeuslain 19 a §:n mukaisena lainauskorvausta hallinnoivana järjestönä ajalle 1.1.2017 – 31.12.2021.

Universal Press OÜ

UP Virossa toimiva kirjakustantamo. UP on ilmoittanut edustavansa kirjallisuuden alalla olevia oikeudenhaltijoita.

4.2. UP:n toimenpidepyyntö ja UP:n vastaukset PRH:n selvityspyyntöihin

UP:n Toimenpidepyyntö

Toimenpidepyyntö koskee Kopioston velvollisuutta maksaa tekijänoikeuslain mukaisia lainauskorvauksia sekä Kopioston menettelyä tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetun lain mukaisena yhteishallinnointiorganisaationa.

Toimenpidepyynnissä UP on esittänyt, että

- Kopiosto ei ole useista yrityksistä huolimatta maksanut UP:n edustamille oikeudenhaltijoille Euroopan unionin direktiivin 2006/115/EY nojalla kuuluvia lainauskorvauksia.
- Kopiosto asettaa eri asemaan ulkomailla asuvat oikeudenhaltijat edellyttämällä näiltä suomalaista pankkitiliä.
- Kopiosto ei vastaa tai ohjeista oikeudenhaltijoita heille kuuluvien korvausten saamiseksi.
- Kopiosto ei anna lainaustilastietoja oikeudenhaltijoille oikeudenhaltijoiden teoksista.

- Kopiosto edellyttää liittymistä Kopiostoon ja oikeuksien luovuttamista lainauskorvauksen saamisen edellytyksenä.

UP:n vastaukset selvityspyyntöihin

PRH on pyytänyt UP:lta näyttöä siitä, että toimenpidepyynnössä esitetysti oikeudenhaltijat (kotimaiset tai ulkomaiset) ovat pyytäneet Kopiostolta henkilökohtaisesti lainaustilastoja, joihin Kopiosto on jättänyt vastaamatta tai muutoin ohjeistamatta sekä siitä, että UP on menetellyt Kopioston ohjeistuksen mukaisesti, mutta silti lainaustilastoja ei ole toimitettu, oikeudenhaltijoita ei ole ohjeistettu lainauskorvauksen saamiseksi tai ulkomaiset oikeudenhaltijat on asetettu eri asemaan.

UP ei ole toimittanut PRH:lle näyttöä toimenpidepyynnössä esitettyjen väitteiden mukaisesta menettelystä. UP:n vastauksista käy lisäksi ilmi, että UP ei ole toimittanut Kopiostolle valtakirjoja koskien edustamiaan oikeudenhaltijoita.

4.3. PRH:n täsmennykset toimenpidepyyntöön

PRH on oma-aloitteisesti asian käsittelyn edetessä täsmentänyt toimenpidepyyntöön liittyviä kysymyksiä.

Toimenpidepyynnön yhteydessä on nostettu esiin e-kirjat ja niiden korvausoikeus. Tämän johdosta PRH on selvittänyt pitääkö lainauskorvauksen hallinnoinnin mahdollinen luovuttaminen sisällään vain fyysisten kappaleiden lainauskorvauksen vai pitääkö luovutus sisällään mahdollisesti myös digitaalisten kappaleiden lainausoikeuden luovuttamisen yhteishallinnointiorganisaation hallinnoitavaksi.

4.4. Kopioston menettely ja kuuleminen

Oikeudenhaltijan asiointi Kopiostossa

Kopioston kotisivujen mukaan kuvantekijöiden on mahdollista hakea lainauskorvausta Kopioston kotisivuilta löytyvästä sähköisestä lainauskorvauspalvelusta ilmoittautumalla kuvantekijäksi. Kotisivuilta löytyy tietoa lainauskorvauksesta ja ilmoittautumisesta kuvantekijäksi sekä yhteystiedot lainauskorvauspalvelulle.

Kopioston UP:lle (22.8.2019) toimittaman sähköpostin ohjeistuksen sekä Kopioston vastauksen (7.2.2020) mukaan Kopiosto luovuttaa lainaustietoja kuvantekijälle lainauskorvauspalveluun merkitsemiensä teosten osalta henkilökohtaisesti niitä kysyttäessä.

Kopioston UP:lle (22.8.2019) toimittaman sähköpostin sekä Kopioston vastauksen (7.2.2020) mukaan oikeudenhaltijan on mahdollista asioida Kopiostossa asiamiehen avustuksella. Kopiosto on tuonut tämän UP:n tietoon sähköpostitse (22.8.2020). Kopiosto on myös täsmentänyt vastauksessaan (7.2.2020), mitä asiakirjoja ja tietoja tarvitaan kuvantekijän lainauskorvauksen hakemiseksi sekä lainaustietojen saamiseksi asiamiehen avustuksella.

Kopioston vastauksen (7.2.2020) mukaan UP ei ole toimittanut Kopiostolle valtakirjoja, joilla kuvantekijä valtuuttaisi UP:n toimimaan asiamiehenään lainauskorvausasiassa. Kuvantekijät eivät myöskään ole olleet Kopiostoon suoraan yhteydessä.

Oikeudenhaltijoiden asettaminen eri asemaan

Kopioston vastauksen (7.2.2020) mukaan lainauskorvauksen saamisen edellytyksenä on tarvittavien tietojen toimittaminen Kopiostoon. Ilman tarvittavia tietoja ja oikeudenhaltijan luotettavaa tunnistautumista Kopiosto ei voi maksaa lainauskorvausta.

Kopioston vastauksen (7.2.2020) mukaan lainauskorvausta haetaan Kopiostosta lähtökohtaisesti sähköisen lainauskorvauspalvelun kautta. Suomalainen pankkitunnistautuminen on Suomessa yleisesti käytetty tunnistautumistapa. Tekijöille, joilla ei ole suomalaista pankkitunnusta tai muutoin mahdollisuutta käyttää sähköistä lainauskorvauspalvelua on korvauksen hakeminen ja korvauksen määrän selvittäminen mahdollista ottamalla yhteyttä Kopiostoon tarvittavien tietojen ja tunnistautumisdokumentaation toimittamiseksi.

Kopioston vastauksen (7.2.2020) mukaan Kopiostolla ei ole estettä maksaa korvauksia myös ulkomaisille tilinumerolle.

Kopiosto on (26.8.2019) lähettänyt UP:lle sähköpostin, jossa on ohjeistettu kuvantekijää olemaan yhteydessä Kopiostoon tarvittavan identifioinnin ja tietojen toimittamiseksi, jos pankkitunnistautuminen ei ole mahdollista.

Oikeuksien luovutus lainauskorvauksen yhteydessä sekä liittyminen Kopiostoon

Kopioston vastauksen (7.2.2020) mukaan Kopiosto maksaa lainauskorvauksia myös Kopioston ulkopuolisille oikeudenhaltijoille, jotka eivät ole siirtäneet oikeuksia Kopios-ton hallinnoitavaksi. Lainauskorvauksen edellytyksenä ei ole liittyminen Kopioston jäseneksi, muunlainen sitoutuminen tai oikeuksien luovutus. Kopiostolle ei myöskään siirretä digitaalisten kappaleiden lainausoikeutta.

Kopioston kotisivujen mukaan Kopiostoon liitytään antamalla Kopiostolle valtuutus. Kopiosto on vastauksena PRH:n selvityspyyntöön vielä täsmentänyt (17.4.2020), että lainauskorvauksen hakeminen tai saaminen ei edellytä myöskään minkäänlaista valtuuden antamista Kopiostolle tai sen jäsenjärjestölle. Kopiostolla ei ole henkilöjäseniä vaan Kopioston sääntöjen 3 §:n mukaan Kopioston jäseniä voivat olla vain rekisteröidyt valtakunnalliset yhdistykset.

Kopioston vastauksen mukaan (7.2.2020) lainauskorvauksen saamiseksi tekijän on annettava Kopiostolle yhteys- ja pankkitilitietonsa sekä tarvittavat tiedot niistä teoksista, joista tekijä hakee lainauskorvausta. Tiedot teoksista ovat lähinnä teknisluontoisia tietoja, joita Kopiosto tarvitsee kuvantekijän lainauskorvausosuuden määrittämiseksi. Kopioston käyttämä sähköinen lainauskorvauspalvelu on työkalu, jota käytetään tarvittavien tietojen ilmoittamiseen lainauskorvauksen maksua ja määrittämistä varten. Sähköisen lainauskorvauspalvelun käyttö on mahdollista myös Kopioston ulkopuolisille kuvantekijöille.

Lainauskorvausten maksaminen

Kopiosto on vastauksessaan (7.2.2020) tuonut ilmi, että UP on nostanut Kopiostoa vastaan Helsingin käräjäoikeudessa velkomuskanteita koskien lainauskorvauksia. Kopion vastauksen (30.11.2021) mukaan Kopiostoa koskevista velkomuskanteista on valitettu Helsingin hovioikeuteen ja hovioikeuden päätöksille on haettu valituslupaa korkeimmasta oikeudesta.

5. Opetus- ja kulttuuriministeriön kuuleminen

OKM:n vastauksen mukaan (1.3.2021) UP:ta koskevassa asiassa on ollut keskeisesti kysymys siitä, onko kustantajan roolissa toimivalla UP:lla oikeus saada korvauksia kirjastosta tapahtuvasta teosten lainauksesta. OKM on asiassa todennut, että tekijänoikeuslain 19 §:n mukainen oikeus lainauskorvaukseen on ainoastaan tekijällä, ei kustantajalla sekä, että lainauskorvaus ei ole luovutuskelpoinen oikeus tai muutoin siirrettävissä kustantajalle, vaan lainauskorvaus voidaan maksaa ainoastaan tekijälle tai tekijän kuoltua perillisille. OKM on katsonut asiassa, että Sanasto ry ja Kopiosto toimivat lain edellyttämällä tavalla, kun ne eivät maksaneet lainauskorvauksia UP:lle.

OKM ei ole lausunut erikseen Kopiostoa koskevasta päätösluonnoksesta.

6. Päätöksen perustelut

6.1. Sovellettava lainsäädäntö

Oikeus lainauskorvaukseen tekijänoikeuslainsäädännössä ja lainauskorvausta hallinnoiva organisaatio

Tekijänoikeuslain 1 §:n 1 momentin mukaan sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen on tekijänoikeus teokseen. Tekijänoikeus tuottaa tekijänoikeuslain 2 §:n mukaisen taloudellisen oikeuden ja tekijänoikeuslain 3 §:n mukaisen moraalisen oikeuden teokseen.

Tekijänoikeuslain 2 §:n 1 momentin mukaan tekijänoikeus tuottaa tekijänoikeuslaissa säädetyin rajoituksin, yksinomaisen oikeuden määrätä teoksesta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla se yleisön saataviin, muuttamattomana tai muutettuna, käännöksenä tai muunnelmana, toisessa kirjallisuus- tai taidelajissa taikka toista tekotapaa käyttäen.

Tekijänoikeuslain 2 §:n 3 momentin 3 kohdan mukaan teos saatetaan yleisön saataviin, kun sen kappale tarjotaan myytäväksi, vuokrattavaksi tai lainattavaksi taikka sitä muutoin levitetään yleisön keskuuteen.

Levitysoikeus voi kohdistua vain konkreettisiin eli fyysisiin teoskappaleisiin. (Harenko, Kristiina – Niiranen, Valtteri, Tarkela Pekka: Tekijänoikeus. Talentum, Helsinki 2016 s. 61).

Tekijänoikeuslain 19 §:ssä säädetään levitysoikeuden raukeamisesta eli sammumisesta, jolloin oikeudenhaltijalla ei ole enää oikeutta määrätä teoskappaleen levittämisestä (Harenko, Kristiina – Niiranen, Valtteri, Tarkela Pekka: Tekijänoikeus. Talentum, Helsinki 2016 s. 182).

Tekijänoikeuslain 19 §:n 1 momentin mukaan, kun teoksen kappale on tekijän suostumuksella ensimmäisen kerran myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu Euroopan talousalueella, kappaleen saa levittää edelleen.

Tekijänoikeuslain 19 §:n 4 momentin mukaan teoksen tekijällä on oikeus korvaukseen teoksensa kappaleiden lainaamisesta yleisölle, lukuun ottamatta rakennustaiteen, taidekäsityön ja taideteollisuuden tuotteita. Oikeutta korvaukseen ei kuitenkaan ole, jos lainaaminen tapahtuu muusta kuin yleisestä kirjastosta tai korkeakoulukirjastosta. Jollei korvausta vaadita todisteellisesti kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona oikeus korvaukseen on syntynyt, oikeus korvaukseen raukeaa. Tässä momentissa tarkoitettuun oikeuteen sovelletaan tekijänoikeuslain 41 §:ää. Oikeustoimi, jolla tekijä luovuttaa oikeutensa tässä momentissa tarkoitettuun korvaukseen, on mitätön.

Korvausoikeus perustuu vuokraus- ja lainausdirektiivin (direktiivi vuokraus- ja lainausoikeuksista sekä tietyistä tekijänoikeuden lähioikeuksista henkisen omaisuuden alalla 92/100/ETY, kodifioitu 2006/115/EY) 5 artiklaan, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat poiketa tekijöille 1 artiklassa säädetystä yksinoikeudesta määrätä teosten lainaamisesta yleisölle, jos tekijöille maksetaan lainauksesta korvaus. Jäsenvaltiot voivat vapaasti määrätä, miten tämä toteutetaan ja direktiivin mukaisen korvauksen ei tarvitse olla tekijänoikeudellinen, mutta sen tulee kytkeytyä yleisölle lainaamiseen. (Harenko, Kristiina – Niiranen, Valtteri, Tarkela Pekka: Tekijänoikeus. Talentum, Helsinki 2016 s. 187)

Lainaaminen muistuttaa säännöksenä tekijänoikeudellista pakkolisenssiä, koska lainaaminen on sallittu ilman tekijän lupaa ja tekijällä on oikeus korvaukseen. Lainauskorvausta ei kuitenkaan maksa lainausta harjoittava kirjasto vaan korvaus maksetaan valtion budjettivaroista. Lainauskorvauksen jakamisesta huolehtii tekijänoikeuslain 19 a §:n mukainen opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymä järjestö. (Harenko, Kristiina – Niiranen, Valtteri, Tarkela Pekka: Tekijänoikeus. Talentum, Helsinki 2016 s. 188)

Tekijänoikeuslain 19 a §:n 1 momentin mukaan korvaus 19 §:n 4 momentissa tarkoitettua lainaamisesta suoritetaan opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymän, lukuisia yleisistä kirjastoista ja korkeakoulukirjastoista lainattujen teosten tekijöitä edustavan järjestön välityksellä. Järjestöjä voidaan hyväksyä useita, jos tekijöiden edustavuutta ei voida muuten saavuttaa.

Tekijänoikeuslain 19 a §:n 2 momentin mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyy järjestön hakemuksesta määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi. Hyväksyttävän järjestön tulee olla vakavarainen ja sillä tulee olla valmius ja kyky hoitaa asioita hyväksymispäätöksen mukaisesti. Järjestön tulee vuosittain antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle selvitys hyväksymispäätöksen nojalla tekemistään toimista. Järjestön tai järjestöjen yhdessä tulee edustaa merkittävää osaa niistä eri alojen teosten tekijöistä, joiden teoksia lainataan yleisistä kirjastoista ja korkeakoulukirjastoista. Hyväksymispäätöksessä voidaan järjestölle myös asettaa käytännön toimintaa yleisesti ohjaavia ehtoja.

Laki tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista

Tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetun lain 54 §:n mukaisena valvontaviranomaisena PRH:n tehtävänä on mm. valvoa, että Suomeen sijoittautuneet yhteishallinnointiorganisaatiot ja niiden jäsenyhteisöt noudattavat yhteishallinnointilain säännöksiä oikeuksien yhteishallinnoinnissa.

Yhteishallinnointilain 56 §:n mukaan PRH:lle saadaan tehdä toimenpidepyyntö yhteishallinnointiorganisaation menettelystä tai laiminlyönnistä, joka on vastoin yhteishallinnointilain säännöksiä. Toimenpidepyynnössä on kuvattava moitittavana pidettävä yhteishallinnointiorganisaation menettely tai laiminlyönti.

Yhteishallinnointilain 1 §:n mukaan yhteishallinnointilain tavoitteena on turvata tekijänoikeuden ja tekijänoikeuden lähioikeuksien oikeudenhaltijoiden itsemääräämisoikeus, edistää

tekijänoikeusmarkkinoiden toimivuutta ja varmistaa, että tekijänoikeuden ja tekijänoikeuden lähioikeuksien yhteishallinnoinnissa toimitaan vastuullisesti, tehokkaasti ja läpinäkyvästi suhteessa oikeudenhaltijoihin ja käyttäjiin.

Yhteishallinnointilain 3 §:n 1 momentin mukaan yhteishallinnointiorganisaation ja riippumattoman hallinnointiorganisaation toimintaan sovelletaan ensisijaisesti tämän lain säännöksiä ja sitä täydentäen muuta lainsäädäntöä siltä osin kuin tästä laista ei muuta johdu.

Yhteishallinnointilain 3 §:n 3 momentin mukaan yhteishallinnointilaki ei vaikuta toimivaltaan, joka opetus- ja kulttuuriministeriöllä on tekijänoikeuslain (404/1961) mukaisesti. Jos opetus- ja kulttuuriministeriön tekijänoikeuslain nojalla tekemä yhteishallinnointiorganisaation hyväksymispäätös on ristiriidassa tämän lain kanssa, noudatetaan hyväksymispäätöstä.

Yhteishallinnointilain 3 §:n esitöiden mukaan (HE 119/2016 vp s. 40) tekijänoikeuslain 19 a, 26, 26 b, 26 j ja 47 a §:ssä on säännöksiä, joilla on vaikutusta yhteishallinnointiorganisaatioiden toimivaltaan ja velvollisuuksiin. Pykälän 3 momentin säännöksellä selvennetään ehdotettavan lain suhdetta tekijänoikeuslain säännöksiin, jotka koskevat sopimuslissenssijärjestelmää ja laissa erityisesti säädettyjä hallintotehtäviä, joihin liittyy pakollinen oikeuksien yhteishallinnointi. Kyseisissä säännöksissä säädetään yhteishallinnointiorganisaation tehtävästä edustaa tekijöitä tietyissä tilanteissa. Säännös perustuu direktiivin 12 johdantokappaleeseen, jonka mukaan direktiivi ei vaikuta oikeuksien hallinnointijärjestelyihin jäsenvaltioissa. Tällaisia järjestelyjä ovat johdantokappaleen mukaan erillinen hallinnointi, edustavan yhteishallinnointiorganisaation ja käyttäjän välisen sopimuksen laajennettu vaikutus eli laajennettu kollektiivinen lissensiointi, pakollinen kollektiivinen hallinnointi, edustusta koskevat oikeudelliset oletamat ja oikeuksien siirtäminen yhteishallinnointiorganisaatioille.

Yhteishallinnointilain esitöiden mukaan (HE 119/2016 vp s. 21) direktiivin 12 johdantokappaleen mukaan direktiivi ei vaikuta oikeuksien hallinnointijärjestelyihin jäsenvaltioissa, kuten tekijänoikeuslain mukaiseen sopimuslissenssijärjestelmään. Tämä ei tarkoita sitä, ettei direktiivi miltei osin soveltuisi tilanteisiin, joissa tekijänoikeusjärjestö on valtuutettu toimimaan oikeudenhaltijoiden lukuun. Sopimuslissenssitilanteessa tekijänoikeusjärjestön ja oikeudenhaltijan välillä ei välttämättä ole sellaista suhdetta, että kaikkia oikeudenhaltijan oikeuksiin ja päätösvaltaan tai yhteishallinnointiorganisaation tiedonantovelvollisuuteen liittyviä säännöksiä olisi mahdollista soveltaa. Sen sijaan esimerkiksi vuotuisen avoimuusraportin laatimiseen ei näissä tilanteissa liity ongelmia.

Lainauskorvausta on käsitelty tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetun lain 4 §:n esitöissä (HE 119/2016 vp s. 42). Yhteishallinnointilain 4 §:n 7 kohtaa koskevien esitöiden mukaan lissenssillä tarkoitettaisiin lupaa, jolla myönnetään käyttöoikeus tekijänoikeudella tai tekijänoikeuden lähioikeudella suojattuun teokseen tai muuhun suojan kohteeseen tai sopimusta teoksen tai muun suojan kohteen käytöstä maksettavasta korvauksesta.

Yhteishallinnointilain esitöiden mukaan (HE 119/2016 vp s. 42) lissensoinnin määritelmä kattaa niin tilanteet, jossa lissensiointi perustuu täysin sopimusvapauteen, kuin tilanteet, joissa sopimusvapautta on joltain osin rajoitettu, mutta joissa korvauksen suuruudesta kuitenkin voidaan neuvotella. Esittävän taiteilijan ja äänitallenteen tuottajan oikeus korvaukseen äänitallenteen julkisesta esittämisestä tekijänoikeuslain 47 §:n mukaan on esimerkki tällaisesta oikeudesta. Lissensioinnista ei sen sijaan ole kysymys silloin, kun korvauksen tai hyvityksen määrästä ei ole mahdollista sopia, kuten on tilanne esimerkiksi tekijänoikeuslain 19 §:n mukaisen lainauskorvauksen tai 26 a §:n mukaisen kappaleen valmistamisesta yksityiseen käyttöön maksettavan hyvityksen osalta.

Yhteishallinnointilain 5 §:n 1 momentin mukaan oikeudenhaltijalla on oikeus suoraan tai välillisesti valtuuttaa valitsemansa yhteishallinnointiorganisaatio hallinnoimaan valitsemiaan tekijänoikeuksia tai lähioikeuksia, oikeuksien luokkia tai teosten tai muiden suojan kohteiden tyyppisiä valitsemillaan alueilla riippumatta siitä, mihin Euroopan unionin jäsenvaltioon yhteishallinnointiorganisaatio on sijoittautunut, mikä on oikeudenhaltijan kansalaisuus ja mikä on se Euroopan unionin valtio, jossa oikeudenhaltija asuu tai johon se on sijoittautunut.

Yhteishallinnointilain 5 §:n 2 momentin mukaan 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun valtuutuksen on oltava nimenomainen ja yksilöity sekä kirjallinen tai muutoin todennettavissa.

Yhteishallinnointilain 5 §:n 3 momentin mukaan, jollei yhteishallinnointiorganisaatiolla ole perusteltua syytä kieltäytyä valtuutuksen mukaisesta oikeuksien hallinnoimisesta, sillä on velvollisuus hallinnoida niitä edellyttäen, että se kuuluu sen toimialaan.

Yhteishallinnointilain esitöiden mukaan (HE 119/2016 vp s. 43) 5 §:n säännökset perustuvat syrjimättömyysperiaatteelle, jonka mukaan oikeudenhaltijan oikeutta valita yhteishallinnointiorganisaatio ei saa rajoittaa oikeudenhaltijan kansalaisuuden taikka hänen asuin- tai sijoittautumisjäsenvaltionsa perusteella. Syrjimättömyysperiaatteen soveltaminen ulottuu myös yhteishallinnointiorganisaation jäsenyhteisöön, ellei valtuutuksen antaminen suoraan yhteishallinnointiorganisaatiolle ole mahdollista.

Yhteishallinnointilain esitöiden mukaan (HE 119/2016 vp s. 43) direktiivin 2014/26/EU 18 johdantokappaleen mukaan yhteishallinnointiorganisaation säännöissä tai yhtiöjärjestyksessä tulisi varmistaa, että tekijänoikeuden ja lähioikeuksien haltijat voivat hyötyä täysin sisämarkkinoista oikeuksiensa kollektiivisessa hallinnoimisessa ja ettei oikeudenhaltijoiden vapautta käyttää oikeuksiaan rajoiteta tarpeettomasti. Yhteishallinnointiorganisaatio ei hallinnointipalvelujaan tarjotessaan saisi myöskään suoraan tai välillisesti syrjiä oikeudenhaltijoita näiden kansalaisuuden, asuinpaikan tai sijoittautumispaikan perusteella.

Yhteishallinnointilain esitöiden mukaan (HE 119/2016 vp s. 43) direktiivin 2014/26/EU 19 johdantokappaleen mukaan yhteishallinnointiorganisaation hallinnoimat oikeudet, oikeuksien luokat tai teosten ja muiden suojan kohteiden tyypit olisi määritettävä kyseisen organisaation yleiskokouksessa, jos niitä ei ole määritetty organisaation säännöissä tai yhtiöjärjestyksessä tai jos niistä ei ole säädetty laissa. Lakiin voidaan rinnastaa esimerkiksi opetus- ja kulttuuriministeriön tekijänoikeuslain mukaiset hyväksymispäätökset, joilla yhteishallinnointiorganisaatio hyväksytään laissa säädettyissä teosten käytön tapauksissa edustamaan tietyn alan Suomessa käytettyjen teosten tekijöitä.

Yhteishallinnointilain 10 §:n 1 momentin mukaan oikeudenhaltijalla on oikeus asioida yhteishallinnointiorganisaation kanssa ja saada 25 ja 39 §:ssä tarkoitetut tiedot valintansa mukaan suomeksi tai ruotsiksi. Valtuutuksen ja sen peruuttamisen ehtojen sekä 9 §:ssä tarkoitettujen tietojen tulee olla saatavilla suomeksi ja ruotsiksi.

Yhteishallinnointilain 10 §:n 2 momentin mukaan yhteishallinnointiorganisaation tulee tarjota oikeudenhaltijalle mahdollisuus sähköiseen asiointiin.

Yhteishallinnointilain 25 §:n 1 momentin mukaan yhteishallinnointiorganisaation tulee antaa vähintään kerran vuodessa oikeudenhaltijalle, jolle se on kohdistanut tai tilittänyt tekijänoikeuskorvauksia kyseiseltä tilikaudelta, vähintään seuraavat tiedot: 1) kaikki yhteystiedot, jotka oikeudenhaltija on antanut yhteishallinnointiorganisaatiolle oikeudenhaltijan tunnistamiseksi ja tavoittamiseksi; 2) oikeudenhaltijalle kohdistetut tekijänoikeuskorvaukset; 3) yhteishallinnointiorganisaation oikeudenhaltijalle kussakin hallinnoitavien oikeuksien luokassa ja käyttötyypissä tilittämät korvausten määrät; 4) kausi, jonka aikana oikeudenhaltijalle kohdistettujen ja tilitettyjen korvausten perustana oleva oikeuksien käyttö on tapahtunut, jos käyttäjien suorittama raportointi mahdollistaa tämän; 5) korvauksista vähennetyt hallinnointipalkkiot; 6) muihin tarkoituksiin kuin hallinnointipalkkioihin tehdyt vähennykset; 7) kaikki oikeudenhaltijalle mihin tahansa kauteen kohdistuvat mutta vielä tilittämättä olevat tekijänoikeuskorvaukset.

Yhteishallinnointilain 39 §:n 1 momentin mukaan yhteishallinnointiorganisaation on pyynnöstä ilman aiheutonta viivytystä annettava oikeudenhaltijalle, teoksen käyttäjälle ja edustus sopimuksen osapuolena olevalle valtuuttavalle yhteishallinnointiorganisaatiolle seuraavat tiedot: 1) yhteishallinnointiorganisaation edustamat teokset tai muut suojan kohteet, joita se edustaa suoraan tai edustus sopimuksen nojalla, tai edustamiensa teosten ja muiden suojan kohteiden tyypit, jos teoksia tai muita suojan kohteita ei ole mahdollista yksilöidä; 2) yhteishallinnointiorganisaation edustamat oikeudet; 3) maantieteelliset alueet, joilla tapahtuvaa käyttöä varten yhteishallinnointiorganisaatiolla on oikeus myöntää lisenssejä.

Yhteishallinnointilain 55 §:n 2 momentin mukaan työ- ja elinkeinoministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö ja Patentti- ja rekisterihallitus ovat keskenään tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä tässä laissa

säädettyjen tehtävien järjestämiseksi sekä tämän lain soveltamiseksi opetus- ja kulttuuriministeriön toimivaltaan tekijänoikeuslaissa säädetyissä asioissa.

Yhteishallinnointilain 55 §:ää koskevien esitöiden mukaan (HE 119/2016 vp. s. 83 – 84) opetus- ja kulttuuriministeriöllä on myös eräitä tekijänoikeuslaissa säädettyjä yhteishallinnointiorganisaatioiden hyväksymispäätöksiin perustuvia ja sen myötä valvontaa edellyttäviä tehtäviä. Tekijänoikeuslain 19 a, 26 ja 26 j § ja 47 a §:n tarkoittamissa tilanteissa opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyy järjestön, jolloin sillä on mahdollisuus antaa ohjeita järjestölle hyväksymisen alaan kuuluvista tehtävistä sekä valvoa niiden suorittamista. Tekijänoikeuslain 19 a § koskee lainauskorvauksen hallinnointia, 26 § sisältää sopimuslisenssijärjestelmän piiriin kuuluvien käyttöoikeuksien hallinnointia, 26 j § jälleennyntikorvauksen hallinnointia sekä 47 a § korvausta äänitallenteen käytöstä. Lisäksi ministeriö hyväksyy 26 b §:n mukaisesti käyttösuunnitelman yksityisen kopioinnin hyvityksen jakamisesta tekijöille tekijöitä edustavien järjestöjen välityksellä. Tarkoitus on, että opetus- ja kulttuuriministeriön toimivalta pysyy näissä tilanteissa ennallaan.

Yhteishallinnointilain esitöiden mukaan (HE 119/2016 vp. s. 84) käytännössä tieto esimerkiksi yhteishallinnointiorganisaation laiminlyönnistä, joka vaikuttaa sen tekijänoikeuslaissa säädetyin tehtävien hoitamiseen, voi tulla myös Patentti- ja rekisterihallituksen tietoon, jonka tulisi välittää tämä tieto edelleen opetus- ja kulttuuriministeriölle. Jos laiminlyönti on vakava, opetus- ja kulttuuriministeriöllä olisi toimivalta perua hyväksyminen siten kuin tekijänoikeuslaissa säädetään. Koska opetus- ja kulttuuriministeriöllä on tekijänoikeuslain mukaan toimivalta antaa ohjeita tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista tekijänoikeuslaissa säädetyissä tilanteissa, on tarpeen, että opetus- ja kulttuuriministeriön ja Patentti- ja rekisterihallituksen ratkaisukäytännöt olisivat mahdollisimman yhdenmukaisia. Tämä edellyttää viranomaisten välillä hyvää yhteistyötä.

Yhteishallinnointilain 57 §:n 1 momentin mukaan PRH voi jättää yhteishallinnointiorganisaation menettelyä tai laiminlyöntiä koskevan asian tutkimatta, jos 1) asiaa koskeva toimenpiteidenpyyntö on ilmeisen perusteeton; 2) yhteishallinnointiorganisaatio on ryhtynyt toimenpiteisiin asian oikaisemiseksi; 3) yhteishallinnointiorganisaation menettelyllä tai laiminlyönnillä on vain vähäistä vaikutusta tämän lain tavoitteiden toteutumiseen; 4) tuomioistuimessa vireillä olevan samaa menettelyä koskevan riita- tai rikosasian johdosta ei yksityisen tai yleisen edun suojelemiseksi katsota olevan tarpeen ryhtyä toimenpiteisiin; tai 5) asia on vireillä myös Kilpailu- ja kuluttajavirastossa eikä lisätoimenpiteisiin katsota olevan tarpeen ryhtyä.

Yhteishallinnointilain 57 §:n 2 momentin mukaan päätös tutkimatta jättämisestä on tehtävä viipymättä.

Yhteishallinnointilain 57 §:ää koskevin esitöiden mukaan (HE 119/2016 vp s. 84-85) 57 §:n 1 momentin säännösten tarkoituksena on antaa PRH:lle mahdollisuus harkintavallan käyttämiseen ja resurssien kohdentamiseen niin, että varsinaisiin valvontatoimenpiteisiin ryhdytään vain silloin, kun kysymys on lain tavoitteiden toteutumisen näkökulmasta olennaisesta asiasta. Yhteishallinnointilain 57 §:n 2 momenttia koskevien esitöiden mukaan niin tutkinnan kohteena olevan yhteishallinnointiorganisaation näkökulmasta kuin esimerkiksi oikeudenhaltijan tai käyttäjän näkökulmasta voi olla tärkeää saada kannanotto siitä, ryhtyykö valvontaviranomainen asiassa toimenpiteisiin, joten päätös tutkimatta jättämisestä olisi tehtävä viipymättä. Tutkimatta jättämisellä on asian päättävä vaikutus ja siihen voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta. Valvontaviranomainen voi esitöiden mukaan ottaa päätöksen kohteena olevan asian myös uudelleen tutkittavaksi, jos se on tarpeen esimerkiksi sen vuoksi, että valvontaviranomainen saa asiasta uutta selvitystä.

6.2. Kopioston menettelyn arviointi

Oikeudenhaltijan asiointi Kopiostossa

Yhteishallinnointilain 10 §:n mukaan oikeudenhaltijalla tulee olla oikeus asioida yhteishallinnointiorganisaation kanssa ja saada yhteishallinnointilain 25 ja 39 §:ssä tarkoitettut tiedot valintansa mukaan suomeksi tai ruotsiksi. Oikeudenhaltijalla tulee lisäksi olla mahdollisuus sähköiseen asiointiin.

PRH:n selvityksen perusteella Kopiosto ohjeistaa oikeudenhaltijoita lainauskorvauksen hakemiseksi sekä luovuttaa oikeudenhaltijalle merkitsemiensä teosten osalta lainaustietoja henkilökohtaisesti niitä pyydettyäessä. Oikeudenhaltijan on mahdollista asioida Kopiostossa henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä.

UP ei ole toimittanut Kopiostolle valtakirjaa osoittaakseen olevansa oikeudenhaltijoiden edustaja eikä PRH:n pyytämää näyttöä siitä, että oikeudenhaltijoiden viesteihin olisi jätetty vastaamatta.

Edellä esitetyt perustelut huomioon ottaen asiassa ei ole saatettu todennäköiseksi, että Kopiosto ei ohjeista taikka anna lainaustietoja oikeudenhaltijoille tai, että Kopiostossa ei olisi mahdollista asioida valtuutetun asiamiehen välityksellä.

Yhteishallinnointilain 57 §:n 1 momentin mukaan PRH voi jättää yhteishallinnointiorganisaation menettelyä tai laiminlyöntiä koskevan asian tutkimatta, jos asiaa koskeva toimenpidepyyntö on ilmeisen perusteeton.

Oikeudenhaltijoiden asettaminen eri asemaan

Yhteishallinnointilain 5 §:n mukaan oikeudenhaltijalla on oikeus suoraan tai välillisesti valtuuttaa valitsemansa yhteishallinnointiorganisaatio hallinnoimaan valitsemiaan tekijänoikeuksia tai lähioikeuksia, oikeuksien luokkia tai teosten tai muiden suojan kohteiden tyyppejä valitsemillaan alueilla riippumatta siitä, mihin Euroopan unionin jäsenvaltioon yhteishallinnointiorganisaatio on sijoittautunut, mikä on oikeudenhaltijan kansalaisuus ja mikä on se Euroopan unionin valtio, jossa oikeudenhaltija asuu tai johon se on sijoittautunut. Yhteishallinnointilain 5 §:n esitöiden mukaan säännökset perustuvat syrjimättömyysperiaatteelle.

PRH:n selvityksen perusteella Kopiostolla ei ole estettä maksaa lainauskorvauksia myös ulkomaisille pankkitileille eikä Kopiosto edellytä suomalaista pankkitunnistautumista lainauskorvauksen saamiseksi, vaan tunnistautuminen on mahdollista suorittaa toimittamalla Kopiostolle tarvittavat tiedot ja tunnistautumisdokumentaatio.

Edellä esitetyt perustelut huomioon ottaen asiassa ei ole saatettu todennäköiseksi, että Kopiosto asettaisi ulkomailla asuvat oikeudenhaltijat eri asemaan edellyttämällä näiltä suomalaisia pankkitunnuksia.

Yhteishallinnointilain 57 §:n 1 momentin mukaan PRH voi jättää yhteishallinnointiorganisaation menettelyä tai laiminlyöntiä koskevan asian tutkimatta, jos asiaa koskeva toimenpidepyyntö on ilmeisen perusteeton.

Oikeuksien luovutus lainauskorvauksen yhteydessä sekä liittyminen Kopiostoon

Oikeudenhaltijalla on tekijänoikeuslain 1 §:n mukainen tekijänoikeus teokseen. Tekijänoikeuslain 2 §:n mukaan oikeudenhaltijalla on yksinomainen oikeus määrätä teoksen saattamisesta yleisön saataviin levittämällä teos yleisön keskuuteen; levitysoikeus kohdistuu fyysisiin teoskappaleisiin. Levitysoikeus raukeaa tekijänoikeuslain 19 § 1 momentin nojalla ja oikeudenhaltijan lainauskorvausoikeus perustuu tekijänoikeuslain 19 §:n 4 momenttiin.

Yhteishallinnointilain 1 §:n mukaan lain tavoitteisiin kuuluu mm. oikeudenhaltijoiden itsemääräämisoikeuden turvaaminen ja läpinäkyvyys. Oikeudenhaltijan itsemääräämisoikeuteen kuuluu keskeisesti oikeus päättää, antaako hän oikeuksiaan, ja missä laajuudessa, hallinnoitavaksi yhteishallinnointiorganisaatiolle. Yhteishallinnointilain 5 §:n mukaan oikeudenhaltijalla on oikeus valita ne oikeuksien luokat, mitä hän haluaa valtuuttaa valitsemansa yhteishallinnointiorganisaation hallinnoimaan.

Yhteishallinnointilain 4 §:ää koskevien esitöiden mukaan lainauskorvaus ei kuulu lisensoinnin määrittelyyn alle, koska sen määrästä ei ole mahdollista sopia. Kopioston velvollisuus maksaa lainauskorvauksia perustuu tekijänoikeuslain 19 a §:ään. Kopiosto on OKM:n hyväksymänä lainauskorvausta hallinnoivana yhteishallinnointiorganisaationa velvollinen tilittämään lainauskorvaukset tekijänoikeuslakiin perustuen oikeudenhaltijoille.

Lainauskorvauksen hallinnoinnin perustuessa tekijänoikeuslain 19 a §:n mukaisesti OKM:n päätökseen erillistä yhteishallinnointilain 5 §:n mukaista valtuutusta hallinnoida lainauskorvausta tai muutakaan sitoutumista ei voida edellyttää oikeudenhaltijalta lainauskorvauksen saamiseksi.

PRH:n selvityksen perusteella lainauskorvauksen edellytyksenä ei ole liittyminen Kopiostoon tai oikeuksien luovuttaminen Kopiostolle. Kopioston käyttämä lainauskorvauspalvelu on työkalu, jota käytetään lainauskorvauksen maksua ja määrittämistä varten.

Edellä esitetyt perustelut huomioon ottaen asiassa ei ole saatettu todennäköiseksi, että Kopiosto edellyttäisi oikeudenhaltijalta lainauskorvauksen saamiseksi liittymistä Kopiostoon tai oikeuksien luovuttamista Kopioston hallinnoitavaksi.

Yhteishallinnointilain 57 §:n 1 momentin mukaan PRH voi jättää yhteishallinnointiorganisaation menettelyä tai laiminlyöntiä koskevan asian tutkimatta, jos asiaa koskeva toimenpitepyyntö on ilmeisen perusteeton.

Lainauskorvauksien maksaminen

Lainauskorvauksien maksaminen on ollut vireillä samanaikaisesti velkomuskanteina tuomioistuimissa.

Yhteishallinnointilain 57 §:n 1 momentin mukaan PRH voi jättää yhteishallinnointiorganisaation menettelyä tai laiminlyöntiä koskevan asian tutkimatta, jos tuomioistuimessa vireillä olevan samaa menettelyä koskevan riita- tai rikosasian johdosta ei yksityisen tai yleisen edun suojelemiseksi katsota olevan tarpeen ryhtyä toimenpiteisiin.

Opetus- ja kulttuuriministeriön kuuleminen

Yhteishallinnointilain 55 §:n mukaisesti PRH on OKM:n kanssa tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä yhteishallinnointilaissa säädettyjen tehtävien järjestämiseksi sekä yhteishallinnointilain soveltamiseksi OKM:n toimivaltaan tekijänoikeuslaissa säädetyissä asioissa.

PRH on ratkaisua antaessaan kuullut asiasta OKM:ää yhteishallinnointilain 55 §:n edellyttämällä tavalla.

Yhteishallinnointilain 3 §:n mukaan yhteishallinnointilaki ei vaikuta toimivaltaan, joka OKM:illä on tekijänoikeuslain nojalla. Yhteishallinnointilain esitöiden mukaan, tämä ei kuitenkaan tarkoita, ettei direktiivi miltään osin soveltuisi tilanteisiin, joissa yhteishallinnointiorganisaatio on valtuutettu toimimaan oikeudenhaltijoiden lukuun. Lainauskorvausoikeuden hallinnointi on tekijänoikeuslain 19 a §:n nojalla siirretty yhteishallinnointiorganisaatiolle OKM:n päätöksellä.

PRH soveltaa lainauskorvausoikeuden hallinnointiin yhteishallinnointilain säännöksiä huomioiden yhteishallinnointilain 3 §:n 3 momentin mukaisen OKM:n toimivallan.

7. Johtopäätökset

Kopiosto on luotettavasti selvittänyt käytäntöään siitä, miten Kopiosto ohjeistaa oikeudenhaltijoita lainauskorvauksen hakemiseksi ja antaa oikeudenhaltijalle lainaustietoja oikeudenhaltijan niitä pyytäessä. Oikeudenhaltijan on myös mahdollista asioida Kopiostossa asiamiehen välityksellä. Tässä yksittäisessä tapauksessa ei ole esitetty selvitystä muunlaisesta menettelystä. Tältä osin PRH jättää asian yhteishallinnointilain 57 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla tutkimatta ilmeisen perusteettomana.

Kopiosto on luotettavasti selvittänyt, että ulkomailla asuvien oikeudenhaltijoiden on mahdollista asioida Kopiostossa ilman suomalaisia pankkitunnuksia. Tässä yksittäisessä tapauksessa ei ole esitetty selvitystä muunlaisesta menettelystä. Tältä osin PRH jättää asian yhteishallinnointilain 57 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla tutkimatta ilmeisen perusteettomana.

Kopiosto on luotettavasti selvittänyt, että lainauskorvauksen edellytyksenä ei ole liittyminen Kopiostoon tai oikeuksien luovuttaminen Kopioston hallinnoitavaksi. Tässä yksittäisessä tapauksessa ei ole esitetty selvitystä muunlaisesta menettelystä. Tältä osin PRH jättää asian yhteishallinnointilain 57 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla tutkimatta ilmeisen perusteettomana.

Lainauskorvauksien maksaminen on ollut samanaikaisesti vireillä velkomuskanteina tuomioistuimissa, eikä yksityisen tai yleisen edun suojelemiseksi ole tarpeen ryhtyä toimenpiteisiin. Tältä osin PRH jättää asian yhteishallinnointilain 57 §:n 1 momentin 4 kohdan nojalla samaa asiaa koskevan tuomioistuimessa vireillä olevan riita-asian johdosta tutkimatta.

Mikäli PRH saa uutta tietoa, jonka perusteella tutkimatta jättämisen edellytysten täyttymistä on syytä arvioida uudelleen, PRH voi ottaa asian uudelleen käsiteltäväksi.

8. Sovelletut säännökset

Laki tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista (1494/2016) 1 §, 3 §, 4 §, 5 §, 10 §, 25 §, 39 §, 54 §, 55 §, 56 § ja 57 §

Tekijänoikeuslaki (404/1961) 1 §, 2 §, 3 §, 19 § ja 19 a §

9. Muutoksenhaku

PRH:n tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen yhteishallinnointilain 61 §:n perusteella siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

10. Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antaa lakimies Petra Sormunen, puh. 029 509 5327 ja sähköposti etunimi.sukunimi@prh.fi

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Terhi Majjala
yksikön päällikkö
oikeudellinen yksikkö

Petra Sormunen
lakimies
oikeudellinen yksikkö

LIITE Valitusosoitus